

ЗАТВЕРДЖЕНО
протокол Вченої ради
від 24.06.2026 № 11

УВЕДЕНО В ДІЮ
наказ ректора
від 04.08.2026 № 265

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИМУЛЯЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
В ПОЛТАВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає мету, завдання, методичні засади, порядок організації, проведення й оцінювання Симуляційного контролю практичної підготовки в Полтавському державному медичному університеті.

1.2. Повна методична назва виду контролю: «Симуляційний контроль практичної підготовки до клінічного навчання, що проводиться у форматі об'єктивного структурованого симуляційного оцінювання практичних навичок на фантомах, тренажерах і симуляторах».

1.3. У цьому Положенні скорочення СКПП вживається для позначення виду контролю, передбаченого пунктом 1.2.

1.4. СКПП є контрольним заходом у межах освітнього процесу, що проводиться з метою встановлення рівня сформованості практичних навичок, професійно орієнтованих умінь, безпекових дій, алгоритмічного клінічного мислення та готовності здобувача вищої освіти до подальшого клінічного навчання в умовах симуляційного освітнього середовища.

1.5. СКПП не є окремою формою атестації здобувачів вищої освіти, не є компонентом Єдиного державного кваліфікаційного іспиту та не замінює форм атестації, визначених стандартом вищої освіти і відповідною освітньою програмою.

1.6. СКПП проводиться за освітніми компонентами циклу професійної підготовки, для яких відповідно до навчального плану передбачено проведення такого контрольного заходу у симуляційному форматі.

1.7. СКПП проводиться на останньому занятті з вивчення відповідного освітнього компонента. Академічна група прибуває до Симуляційного центру ПДМУ та проходить СКПП згідно з розкладом останнього заняття. За потреби деканат затверджує додатковий графік проведення СКПП.

1.8. Для кожного здобувача вищої освіти проходження всіх станцій СКПП, передбачених матрицею відповідного освітнього компонента або інтегрованого блоку освітніх компонентів, здійснюється в один календарний день.

1.9. За результатами проходження всіх станцій виставляється сумативна оцінка, яка вноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти та відомості обліку успішності замість підсумкового модульного контролю відповідного освітнього компонента, якщо інше не встановлено навчальним планом або окремим рішенням Вченої ради Університету.

1.10. Університет при організації та проведенні СКПП керується законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», чинними актами Кабінету Міністрів України та МОН України у сфері забезпечення якості вищої освіти, статутом Університету, положенням про організацію освітнього процесу, положеннями про оцінювання результатів навчання, академічну доброчесність, апеляцію,

безпеку освітнього середовища цим Положенням та іншими локальними документами.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ПРИНЦИПИ СКПП

2.1. Метою СКПП є об'єктивне, структуроване й стандартизоване оцінювання рівня готовності здобувача до виконання типових практичних дій у симульованому професійному середовищі перед переходом до клінічного навчання.

2.2. Завданнями СКПП є:

- перевірка сформованості практичних навичок, що можуть бути валідно оцінені на фантомах, тренажерах і симуляторах;
- перевірка дотримання стандартного алгоритму виконання маніпуляцій;
- перевірка дотримання вимог безпеки, асептики, антисептики, ергономіки й деонтологічних норм;
- перевірка здатності здобувача інтерпретувати умови симуляційного сценарію та ухвалювати коректне первинне професійне рішення;
- отримання підсумкової сумативної оцінки практичної підготовки за відповідним освітнім компонентом.

2.3. Основними принципами СКПП є:

- об'єктивність* – однакові для всіх здобувачів умови, станції, часові рамки, критерії та інструменти оцінювання;
- структурованість* – послідовне проходження станцій за визначеним маршрутом;
- стандартизованість* – використання уніфікованих паспортів станцій, алгоритмів, сценаріїв і чек-листів;
- симуляційна валідність* – відповідність змісту станцій тим результатам навчання, які реально можуть бути перевірені у симульованому середовищі;
- прозорість* – завчасне оприлюднення здобувачам правил проведення, критеріїв оцінювання, переліку компетентностей і ПРН, що перевіряються;
- академічна доброчесність*;
- безпечність* – дотримання вимог охорони праці, інфекційного контролю, психофізичної безпеки та безпечного освітнього середовища.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ПЕРЕВІРЯЮТЬСЯ

3.1. У межах СКПП перевіряються ті загальні, спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання (ПРН), які передбачені відповідною освітньою програмою (ОП) та робочою програмою освітнього компонента і можуть бути валідно встановлені в симульованих умовах.

3.2. До загальних компетентностей, які можуть перевірятися у межах СКПП, належать:

здатність до аналізу, синтезу та застосування знань у практичній ситуації;
здатність приймати обґрунтовані рішення в межах запропонованого симуляційного сценарію;

здатність діяти відповідально, безпечно та послідовно;

здатність працювати за алгоритмом і в межах командної взаємодії, якщо це передбачено станцією;

здатність комунікувати у професійному середовищі щодо виконання маніпуляції, пояснення дії, взаємодії з членами команди, ведення навчальної/медичної документації;

здатність дотримуватися принципів професійної етики та академічної доброчесності.

3.3. До спеціальних (фахових) компетентностей, які можуть перевірятися у межах СКПП, належать:

здатність підготувати робоче місце, інструментарій, матеріали й обладнання до виконання професійної дії;

здатність виконувати стандартизовані практичні навички та маніпуляції на фантомах, тренажерах і симуляторах;

здатність проводити елементи об'єктивного обстеження, моделювання клінічної дії або первинної допомоги на симуляційному обладнанні;

здатність визначати послідовність дій, пріоритетність кроків і безпечну тактику в межах симуляційного сценарію;

здатність інтерпретувати базові клінічні, лабораторні або інструментальні дані, якщо це закладено в сценарій станції;

здатність оформлювати результат виконання навички, лист призначення, запис у документації або інший підсумковий продукт, якщо це передбачено станцією.

3.4. У межах СКПП не декларується повноцінна перевірка тих комунікативних або клінічних компетентностей, які вимагають безпосередньої взаємодії з реальним або стандартизованим пацієнтом, якщо такий пацієнт не залучається до проведення конкретної станції.

3.5. Перелік компетентностей і ПРН, що перевіряються, затверджується для кожного освітнього компонента або інтегрованого блоку освітніх компонентів у матриці СКПП, яка є обов'язковим додатком до методичного забезпечення СКПП.

3.6. Матриця СКПП має встановлювати відповідність між:

освітнім компонентом;

компетентностями;

програмними результатами навчання;

станціями;

критеріями оцінювання;

максимальною кількістю балів.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І РЕГЛАМЕНТ ПРОВЕДЕННЯ СКПП

4.1. СКПП організовується навчальним відділом, деканатом / інститутом, Симуляційним центром та кафедрами, що відповідають за реалізацію відповідних освітніх компонентів.

4.2. Загальне керівництво проведенням СКПП здійснює проректор закладу вищої освіти з навчальної роботи або інша посадова особа, визначена наказом ректора. Безпосередню координацію забезпечує координатор СКПП.

4.3. До початку проведення СКПП мають бути:
затверджені перелік станцій, їхні паспорти, чек-листи, матриця СКПП;
визначені екзаменатори / оцінювачі, технічний персонал і секретар;
оприлюднені для здобувачів правила проведення СКПП, критерії оцінювання, порядок апеляції та повторного проходження;
проведене пілотування станцій та інструктаж оцінювачів;
перевірена готовність обладнання, витратних матеріалів і приміщень.

4.4. Кількість станцій СКПП визначається обсягом практичної підготовки відповідного ОК і, як правило, становить від 2 до 6 станцій.

4.5. Тривалість роботи на одній станції встановлюється паспортом станції становить від 7 до 15 хвилин. Час має бути однаковим для всіх здобувачів, які проходять одну й ту саму станцію. Перехід між станціями становить 1 хвилину.

4.6. Кожний здобувач до початку СКПП проходить реєстрацію, отримує ідентифікаційний номер і маршрутний лист.

4.7. Під час проходження СКПП здобувач зобов'язаний:
прибути в медичному одязі та змінному взутті;
мати документ, що посвідчує особу, або інший ідентифікатор, визначений Університетом;
дотримуватися інструкцій екзаменаторів та технічного персоналу;
не користуватися засобами зв'язку та іншими несанкціонованими джерелами інформації;
дотримуватися правил техніки безпеки, санітарно-епідемічного режиму та академічної доброчесності.

4.8. Під час роботи на станції екзаменатор не втручається у виконання завдання, крім випадків:

якщо це прямо передбачено інструкцією станції;
якщо здобувач грубо порушує правила безпеки;
якщо виникла технічна несправність або форс-мажор.

4.9. Якщо здобувач не встигає завершити завдання в межах відведеного часу, він припиняє виконання завдання і переходить на наступну станцію за сигналом.

4.10. У разі порушення здобувачем правил проведення СКПП, академічної доброчесності або правил безпеки екзаменатор складає відповідний акт, а

рішення щодо наслідків ухвалює уповноважена комісія відповідно до внутрішніх актів Університету.

4.11. За наявності технічної можливості проведення СКПП супроводжується відеофіксацією. Відеоматеріали можуть використовуватися для розгляду апеляцій, контролю якості оцінювання та методичного аналізу.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СКПП

5.1. Основним інструментом оцінювання на станції є контрольний лист (чек-лист), складений на основі затвердженого алгоритму виконання практичної навички або сценарію.

5.2. Кожна позиція чек-листа має визначену вагу в балах. Вага окремих позицій встановлюється розробниками станції з урахуванням критичності кроку, складності виконання та значущості для досягнення програмного результату навчання.

5.3. У чек-листі обов'язково виокремлюються:

обов'язкові кроки;

критичні помилки;

безпекові порушення;

фінальний результат / висновок станції.

5.4. *Критичною помилкою* вважається дія або бездіяльність, яка свідчить про небезпечне, методично некоректне або професійно неприйнятне виконання навички. Вчинення критичної помилки тягне за собою незарахування станції або зняття кількості балів, визначене паспортом станції.

5.5. Максимальна кількість балів за СКПП встановлюється на рівні 100 балів, якщо інша шкала не визначена окремим внутрішнім актом Університету.

5.6. СКПП вважається складеним, якщо здобувач набрав не менше **60%** максимально можливої кількості балів і не допустив критичних помилок, що тягнуть автоматичне незарахування станції / СКПП.

5.7. Підсумкова оцінка за СКПП переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС згідно з чинним у ПДМУ положенням про оцінювання результатів навчання.

5.8. Оцінювання має бути:

об'єктивним;

однаковим для всіх здобувачів;

заздалегідь відомим за критеріями;

доступним для перевірки під час апеляції.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СКПП

6.1. СКПП проводиться у Симуляційному центрі ПДМУ, фантомних класах або інших спеціально підготовлених приміщеннях Університету, що забезпечують належні умови для стандартизованого оцінювання.

6.2. Матеріально-технічне забезпечення СКПП має включати, залежно від змісту станції:

фантоми, тренажери, симулятори, манекени, мультимедійні та віртуальні симуляційні системи;

медичні вироби, інструменти, витратні матеріали, засоби індивідуального захисту;

меблі та обладнані робочі місця;

таймери, сигнальні засоби, засоби відеоспостереження й аудіовізуальної фіксації;

друковані або електронні чек-листи, маршрутні листи, інструкції, сценарії;

резерв обладнання і матеріалів на випадок технічної несправності.

6.3. Приміщення для проведення СКПП мають забезпечувати:

безпечне освітнє середовище;

відсутність несанкціонованого доступу сторонніх осіб;

мінімізацію візуального і звукового контакту між здобувачами, які проходять різні станції;

можливість дотримання санітарно-гігієнічних вимог;

за потреби – умови розумного пристосування для осіб з особливими освітніми потребами.

6.4. Персонал Симуляційного центру та відповідальних кафедр забезпечує підготовку, перевірку справності, налаштування і своєчасне поповнення матеріально-технічного оснащення станцій.

7. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ, ПОВТОРНЕ ПРОХОДЖЕННЯ І АПЕЛЯЦІЯ

7.1. Здобувач має право на:

завчасне ознайомлення з правилами проведення СКПП та критеріями оцінювання;

справедливе й об'єктивне оцінювання;

належні безпечні умови проходження СКПП;

подання апеляції в порядку, встановленому цим Положенням та іншими внутрішніми нормативними документами Університету.

7.2. Екзаменатори / оцінювачі зобов'язані:

пройти інструктаж щодо уніфікованого оцінювання;

дотримуватися затверджених чек-листів;

не допускати конфлікту інтересів;

не коментувати оцінювання під час проходження станції;

негайно фіксувати порушення правил або безпеки.

7.3. У разі неявки здобувача з поважної, документально підтвердженої причини, а також у разі технічного збою чи форс-мажорних обставин, СКПП

проводиться повторно за додатковим графіком, затвердженим деканом / інститутом.

7.4. Повторне проходження СКПП у разі отримання незадовільного результату здійснюється за правилами перескладання підсумкового модульного контролю, визначеними Положенням про організацію освітнього процесу ПДМУ.

7.5. Апеляція подається здобувачем на ім'я голови апеляційної комісії або іншої уповноваженої особи не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів.

7.6. Апеляція розглядається комісією шляхом перевірки чек-листів, матеріалів станції, за наявності відеозапису, та ухвалення вмотивованого рішення.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ

8.1. Обов'язковими методичними документами СКПП є:

- матриця СКПП;
- паспорт кожної станції;
- алгоритм виконання навички;
- контрольний лист (чек-лист);
- інструкція для здобувача;
- інструкція для екзаменатора;
- відомість результатів;
- маршрутний лист;
- акт готовності станцій.

8.2. Зміст станцій СКПП щорічно переглядається кафедрами, гарантом освітньої програми, Симуляційним центром та відповідними методичними комісіями з урахуванням:

- результатів попереднього проведення СКПП;
- типових помилок здобувачів;
- змін у стандартах освіти, освітніх програмах, робочих програмах та сучасних клінічних/симуляційних практиках;
- рекомендацій органів забезпечення якості освіти.

8.3. Після проведення СКПП кафедра(и) здійснюють аналіз результатів, готують пропозиції щодо корекції змісту практичної підготовки і вдосконалення станцій, чек-листів та матеріально-технічного забезпечення.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Додатки до цього Положення є його невід'ємною частиною.

9.2. Це Положення набуває чинності з моменту його ухвалення Вченою радою Полтавського державного медичного університету та введення в дію відповідним наказом ректора.

9.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою Університету в установленому порядку.

Розробники: начальник навчального відділу, к.і.н. Вікторія Каюн, декан факультету медичного №1 Іван Старченко, декан факультету медичного № 2 Валерій Жамардій, декан факультету стоматологічного Лілія Буря.

Погоджено:

Перший проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи, проф.

Валентин ДВОРНИК

Проректор закладу вищої освіти
з навчальної роботи, проф.

Давид АВЕТКОВ

Проректор закладу вищої освіти
З міжнародних зв'язків

Віктор ПОЛЩУК

Провідний юрисконсульт

Олена БОРСУК

ПАСПОРТ СТАНЦІЇ СКПП

Полтавський державний медичний університет
Симуляційний контроль практичної підготовки
Паспорт станції № ____

1. Освітня програма / спеціальність.
2. Освітній компонент.
3. Назва станції.
4. Тип станції: мануальна / алгоритмічна / когнітивно-практична / невідкладна допомога / документаційна / інша.
5. Автор(и)-розробник(и).
6. Компетентності, що перевіряються: загальні; спеціальні (фахові).
7. Програмні результати навчання, що перевіряються.
8. Практична(і) навичка(и), що перевіряються.
9. Тривалість роботи на станції.
10. Максимальна кількість балів.
11. Критичні помилки / безпекові порушення.
12. Завдання для здобувача.
13. Сценарій(і) / умови виконання.
14. Алгоритм дій здобувача.
15. Інструкція для здобувача.
16. Інструкція для екзаменатора.
17. Матеріально-технічне оснащення станції.
18. Перелік витратних матеріалів.
19. Параметри програмування симулятора / тренажера.
20. Нормативні та навчально-методичні документи, на підставі яких розроблена станція.
21. Чек-лист станції.
22. Рішення кафедри / ЦМК / методичної ради про схвалення.

КОНТРОЛЬНИЙ ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ СТАНЦІЇ СКІП

Полтавський державний медичний університет
 Симуляційний контроль практичної підготовки
 Контрольний лист станції « _____ »

Дата _____

Ідентифікаційний номер здобувача _____

Освітній компонент _____

Екзаменатор _____

№	Елемент алгоритму / дія здобувача	Вага, бали	Фактично, бали	Критична помилка
1	Підготовка робочого місця			так / ні
2	Дотримання асептики / безпеки			так / ні
3	Правильність послідовності дій			так / ні
4	Техніка виконання навички			так / ні
5	Інтерпретація результату / рішення			так / ні
6	Завершення маніпуляції / документація			так / ні

Підсумок балів: _____

Станція: зараховано / не зараховано

Підпис екзаменатора: _____

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ СКІПІ КОМПЕТЕНТНОСТЯМ І ПРН

1. Освітня програма / спеціальність.
2. Освітній компонент.
3. Компетентності, що підлягають перевірці.
4. Програмні результати навчання.
5. Назви станцій.
6. Частка кожної компетентності / ПРН у загальній кількості балів.
7. Поріг складання.
8. Відповідальна кафедра / кафедри.
9. Дата затвердження.

Рекомендована таблична структура:

Станція	Компетентність	ПРН	Практична навичка	Максимум балів	Критична помилка
Станція 1	...	...	...	...	так / ні
Станція 2	...	...	...	...	так / ні

Додаток Г

МАРШРУТНИЙ ЛИСТ ЗДОБУВАЧА

Полтавський державний медичний університет
Маршрутний лист СКПП

ПІБ / ID № _____

Група _____

Дата _____

Час початку _____

Порядок проходження	Назва станції	Аудиторія / локація	Час початку	Час завершення	Відмітка екзаменатора

Додаток Д

ВІДОМІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ СКПП

№	ID здобувача	Група	Бали за станцію 1	Бали за станцію 2	...Сума	Підсумкова оцінка	СКПП складено / не складено
1							
2							

АКТ ГОТОВНОСТІ СТАНЦІЙ ДО ПРОВЕДЕННЯ СКПП

1. Дата і час перевірки.
2. Відповідальний координатор.
3. Перелік станцій.
4. Стан обладнання.
5. Наявність витратних матеріалів.
6. Готовність відеофіксації / таймерів / інструктивних матеріалів.
7. Висновок про готовність.
8. Підписи відповідальних осіб.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СКПП

Рекомендована модель для внутрішнього контролю:

Частка набраних балів	Підсумок
0–59,99 %	не склав / незадовільно
60–74,99 %	склав / задовільно
75–89,99 %	склав / добре
90–100 %	склав / відмінно

«Переведення результату СКПП у національну шкалу та шкалу ЄКТС здійснюється відповідно до чинного в ПДМУ Положення про організацію освітнього процесу та Положення про оцінювання результатів навчання».